Innocentius VIII, Pont. Max. Giovanni Battista Cibo

Summaria declaratio bullae indulgentiarum pro tuitione ...

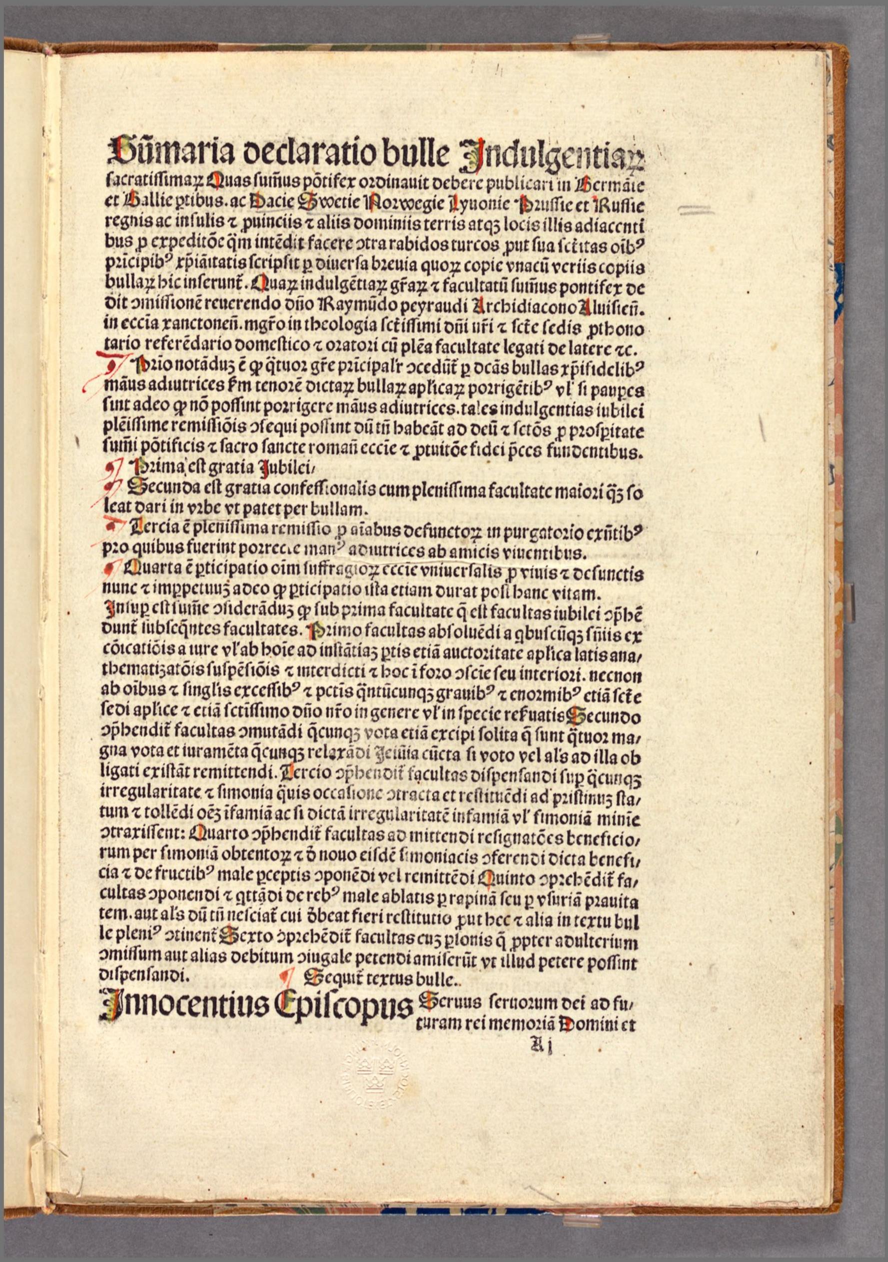

Inkunabel 1269 = F1700 Fol. 53

Tillkomstår after 11 Dec. 1488

Digitaliserad år 2015

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM
F. 1700
Kyrkohist.
F1700
Fol. 53

Innocentius VIII.

Summaria declaratio bullae indulgentiarum contra Turcos.
[Augsburg: Johann Schönsperger], after 11.12.1488. Fol.

G. Rudbeck, nr 43.

Collijn, Ink.-suppl. 1269.

G. HEDBERG KONGL. HOFBOKBINDARE STOCKHOLM

Såvidt jag kan spåra, obeskrifven —

R. Hierta

1901.

F. 1700
Kyrkohist.
Fol.

F 1700
Fol 53

M 91
98½ mm
(Schönspergers Type 10?)

~~Otto Smith~~ 1911.

Gåva till Kungl. Biblioteket
14 April 1932.

INNOCENTIUS VIII

Summaria declaratio bulle indulgentiarum contra Turcos. Augsburg, Joh. Schönsperger, efter 11.XII.1488.

(Collijn, Ink.-suppl. 1269; Rudbeck nr 43.)

Sūmaria declaratio bulle Indulgentiaꝝ

ſacratiſſimaꝝ. Quas ſum̄us pōtifex ordinauit debere publicari in Germāie
et Gallie ꝑtibus. ac Dacie Swetie Norwegie Lyuonie Pruſſie et Ruſſie
regnis ac inſulis ⁊ ꝓuinciis ⁊ aliis dominiis terris atq̄ȝ locis illis adiacenti
bus ꝓ expeditōe q̄m intēdit facere ꝯtra rabidos turcos ꝓut ſua ſctitas oībꝰ
pn̄cipibꝰ xp̄iāitatis ſcripſit ꝑ diuerſa breuia quoꝝ copie vnacū veriis copiis
bullaꝝ hic inſerunt̄. Quaꝝ indulgētiaꝝ gr̄aꝝ ⁊ facultatū ſum̄us pontifex de
dit ꝯmiſſionē reuerendo dn̄o Raymūdo peyraudi Archidiacono Aluiſien̄.
in eccl̄ia xanctonen̄. mḡro in theologia ſctiſſimi dn̄i nr̄i ⁊ ſcte ſedis ꝓthono
tario referēdario domeſtico ⁊ oratori cū plēa facultate legati de latere ⁊c.

Prīo notādū ē ꝙ q̄tuor gr̄e pn̄cipal'r ꝯcedūt̄ ꝑ dc̄ās bullas xp̄ifidelibꝰ
māus adiutrices ſm̄ tenorē dictaꝝ bullaꝝ ap̄licaꝝ porrigētibꝰ vl' ſi paupes
ſunt adeo ꝙ nō poſſint porrigere māus adiutrices. tales indulgentias iubilei
plēiſſime remiſſiōis ꝯſequi poſſint dū tn̄ habeāt ad deū ⁊ ſctōs ꝓ proſꝑitate
ſum̄i pōtificis ⁊ ſacro ſancte roman̄ ecc̄ie ⁊ ꝓtuitōe fidei p̄ces fundentibus.

Prima est gratia Jubilei.

Secunda eſt gratia confeſſionalis cum pleniſſima facultate maiori q̄ȝ ſo
leat dari in vrbe vt patet per bullam.

Tercia ē pleniſſima remiſſio ꝓ aīabus defunctoꝝ in purgatorio exn̄tibꝰ
pro quibus fuerint porrecte manꝰ adiutrices ab amicis viuentibus.

Quarta ē ꝑticipatio oīm ſuffragioꝝ ecc̄ie vniuerſalis ꝓ viuis ⁊ defunctis
nunc ⁊ imꝑpetuū adeo ꝙ ꝑticipatio iſta etiam durat poſt hanc vitam.

Inſuꝑ eſt ſum̄e ꝯſiderādū ꝙ ſub prima facultate q̄ eſt facultas iubilei ꝯp̄hē
dunt̄ ſubſeq̄ntes facultates. Primo facultas abſoluēdi a q̄buſcūq̄ȝ ſn̄iis ex
cōicatiōis a iure vl' ab hoīe ad inſtātiā ꝑtis etiā auctoritate ap̄lica latis ana/
thematizatōis ſuſpēſiōis ⁊ interdicti ⁊ hoc ī foro ꝯſcīe ſeu interiori. necnon
ab oībus ⁊ ſingl'is exceſſibꝰ ⁊ pc̄tis q̄ntūcunq̄ȝ grauibꝰ ⁊ enormibꝰ etiā ſc̄te
ſedi ap̄lice ⁊ etiā ſctiſſimo dn̄o nr̄o in genere vl' in ſpecie reſuatis Secundo
ꝯp̄hendit̄ facultas ꝯmutādi q̄cunq̄ȝ vota etiā excipi ſolita q̄ ſunt q̄tuor ma/
gna vota et iuramēta q̄cunq̄ȝ relaxādi Ieiūia cūcta ſi voto vel al's ad illa ob
ligati exiſtāt remittendi. Tercio ꝯp̄hendit̄ facultas diſpenſandi ſuꝑ q̄cunq̄ȝ
irregularitate ⁊ ſimonia q̄uis occaſione ꝯtracta et reſtituēdi ad p̄riſtinū ſta/
tum ⁊ tollēdi oēȝ īfamiā ac ſi dictā irregularitatē infamiā vl' ſimoniā minīe
ꝯtraxiſſent: Quarto ꝯp̄hendit̄ facultas admittendi reſignatōes beneficio/
rum per ſimoniā obtentoꝝ ⁊ d̄ nouo eiſdē ſimoniacis ꝯferendi dicta benefi/
cia ⁊ de fructibꝰ male ꝑceptis ꝯponēdi vel remittēdi Quinto ꝯp̄hēdit̄ fa/
cultas ꝯponendi ⁊ q̄ttādi de rebꝰ male ablatis ꝑ rapinā ſeu ꝑ vſuriā prauita
tem. aut al's dū tn̄ neſciat̄ cui d̄beat fieri reſtitutio ꝓut hec ⁊ alia in textu bul
le pleniꝰ ꝯtinent̄ Sexto ꝯp̄hēdit̄ facultas cū ꝑſonis q̄ ꝓpter adulterium
ꝯmiſſum aut alias debitum ꝯiugale petendi amiſerūt vt illud petere poſſint
diſpenſandi.

Sequit̄ textus bulle.

Innocentius Epiſcopus

Seruus ſeruorum dei ad fu/
turam rei memoriā Domini et

ſaluatoꝛis nr̄i iheſu xp̄i qui ꝓ redēptione humāi generis a miſerabili ſatha-
ne ſuitute et eterne moꝛtis dāna tōe ſe in p̄ciū im̄olare non abnuit vt nos ſui
regni celeſtis efficeret poſſeſſoꝛes. vices licꝫ īmeriti gerētes ī t̄ris circa illiꝰ
gregis ſua nobis diſpoſitōe ꝯmiſſi excubias. ne emuloꝝ crucis xp̄i feritas et
improba dn̄andi libido illū abſoꝛbeat vigilis moꝛe paſtoꝛis cū oī ſolertia va
care nos ꝯuenit ⁊ q̄bus poſſumꝰ mediis ad ꝓtectionē ⁊ d̄fenſionē vere fidei
cunctoꝝ fideliū mentes nō ſolū inducere. veꝝ etiā ꝓ inſtātis tp̄is neceſſitate
quo ſeuiſſima thurcoꝛuꝫ immanitas tantas infert ꝯtinue reipublice criſtiane
ſtrages damna p̄iter ⁊ iacturas vt illoꝝ rabies refrenetur repetitis nunciis ⁊
l̄ris excitare. ⁊ ſpūalibus muneribꝰ Indulgentiis videlicꝫ ⁊ remiſſionibꝰ in
vitare ne ſanctū detꝰ canibꝰ. ⁊ xp̄iane fidei dignitas ad extremaꝫ peccatis id
facientibus deueniat ſuitutē Cū itaqꝫ ſicut toti oꝛbi notū eſſe non dubitamꝰ
ꝑfidiſſimi thurci chatholice fidei īmaniſſimi hoſtes ppl̄is criſtiāis ac dei cul
toꝛibꝰ plures cruētiſſimas ⁊ pene in numerabiles ſtrages iacturas ⁊ damna
ſuꝑioꝛibus tp̄ibꝰ intulerūt et indies q̄ſi nondū eoꝝ rabies in ſanguine criſtia-
no ſatis debachata fuerit deterioꝛa mala inferre tā terre q̄ꝫ mari nō ceſſent
Et niſi breui ꝓuideatꝰ ſit veriſimiliter dubitandum ne maximaꝫ criſtiane rei
publice ꝑte eius que nobis ſuꝑeſt ſue ſpurciſſime ſecte ſubiciant. Naꝫ thyrā
nus ipoꝝ thurcoꝝ auro et hominibus habundans ⁊ dominādi mira cupidi-
tate inflam̄atus. ac victoꝛiis hactēus habitis elatus nunq̄ꝫ deſiſtet aut arma
deponet niſi cum victus erit. ac victoꝛ ex̄ns deleto euāgelio qd̄ deus auertat
Maumetheā ſectam vbiqꝫ gentiuꝫ inſeruerit. Et ꝓpterea cū inter alia q̄ no-
bis circa optunam ꝓuiſionem ſuper hoc faciendā incumbere putamꝰ. illd̄ in
pꝛimis exiſtat vt ꝓpoſſe ꝓuideamꝰ. ꝙ cū romāe eccleſie nō ſuppetant facul-
tates ad tantā rei molē ꝑferendaꝫ niſi aliunde auxilia nobis pꝛeſtentꝰ per ſpi
ritualis eiuſdē eccl'ie theſauri. qui nunq̄ꝫ exhauriri poteſt diſpēſatōeꝫ tꝑalia
ſuffragia a xp̄ifidelibꝰ plurimū neceſſaria exquiramꝰ. Ideoqꝫ cū oīno inten
damꝰ fauente altiſſimo magnā ꝯtra ipſos ꝑfidos thurcos pare expeditionē
⁊ amplius ſuos impetus nō expectare. hac ꝯſideratōe ducti vt fideles ipi ꝓ
quoꝝ ſalute ſaluatoꝛ nr̄ iheſus xp̄us in ara crucis vt p̄diximus immolari nō
abnuit eo ꝓmptius ad p̄miſſa manus poꝛrigāt adiutrices. quo exinde nō ſo-
lum eoꝝ coꝛpoꝛali periculo in quo vniuerſi criſtiāi conſtituti ſunt occurrere
ac iniurias xp̄o nr̄o et eis qui criſtiani ſunt illatas. vt iuxta diuine et humane
legis mandata tenentꝰ vlciſci ſed ampliſſima ꝓ aīaꝝ ſuaruꝫ ſalute cōmoda ſe
ꝯgnouerit adipiſci. De oīpotētis dei miſericoꝛdia ac beatoꝝ Petri ⁊ pauli
apl'oꝝ eius auctoꝛitate ꝯfiſi Uniuerſis xp̄ifidelibꝰ vtriuſqꝫ ſexꝰ in vniuerſ
Germāie ⁊ Gallie ꝑtibus ac Dacie Swecie Noꝛwegie Lyuonie Pruſſie ⁊
Ruſſie regnis ac inſulis ⁊ ꝓuinciis et aliis dominiis terris atqꝫ locis illis ad
iacētibus cōſiſtentibus penitentibꝰ et confeſſis. qui eccl̄ias pia loca ſiue alta-
ria per dilectū filium mḡrꝫ Raymunduꝫ peyraudi Archidiaconū Aluiſien̄
in eccl̄ia xanctonen̄. Notariū ⁊ referēdariū domeſticū quē ad hoc nr̄m ⁊ apo
ſtolice ſed̄ nunciū ꝯmiſſariū et oꝛatoꝛē. de cuiꝰ ꝓbitate fide et integritate ge-
rimꝰ in dn̄o fiduciā ſpecialem deſtinamus vl' deputandos ab eo ſeu ab ipſis
deputatis ſubdelegandos vbilibet oꝛdinādā et d̄putādā a pꝛimis veſpis vſ-

qꝫ ad ſcd̄as veſpas feſtiuitatū ſiue dieꝝ ꝑ eos etiā ordinandoꝝ vł ad tempꝰ
de quo videbitur eis deuote viſitauerint ac ad huiuſmodi piū opus ꝯfenſio/
nis fidei iuxta dictorum Archidiaconi Comiſſariorum vel ſubdelegandoꝝ
ordinationem manus porrexerint adiutrices et ſi pſonaliter viſitare non po
terunt aliquo impedimento detenti iuxta ordinationē p̄dictā de bonis ſuis
miſerint omnes ⁊ ſingulas pleniſſimas peccatoꝝ remiſſiones ⁊ indulgētias
a ſancte memorie predeceſſoribus noſtris pficiſcentibus ad recupationē ter
re ſancte thurcorum eorundem expugnationē. et Anno Jubilei viſitantibus
ſeptem baſilicas et eccleſias alme vrbis et extra eam ad id ꝺputatas ꝯcedi
ſolitas ad inſtar iubilei. ipſumqꝫ iubileuꝫ auctoritate apoſtolica et ex noſtra
ſcientia tenore preſentium de apoſtolice poteſtatis plenitudine concedimꝰ
et elargimur.

Ergo patet per textuꝫ p̄dictum dicte bulle ꝙ porrigentes manus adiutrices
pro tuitione fidei diebus ſeu tpibus et in locis ſiue eccl'iis deputatis ſeu ꝺpu
tādis ꝑ cōmiſſarios ſeu ſubdelegatos ſeu qui dicta loca ꝺputanda ꝑ comiſſa
rios minime viſitare non poterint mittentes tales et tantas obtinent Indul
gētias gratias et facultates quales et quantas Romañ pontifices pficiſcēti
bus ad recupationē terre ſancte ac thurcoꝝ eorundē expugnationē Necnō
Anno Jubilei viſitantibꝰ baſilicas vrbis ad id deputatas ꝯcedi ſolitas ad
inſtar iubilei. et ipſum Jubileum concedunt et elargiunť ⁊ elargiri poterunt
in futurum. Videāt predicatores quomodo ſex laude digna conferebantur
tempore Jubilei Leuitici. xxv. ca. per totum.

¶ Sequitur textus per quem dicti Comiſſarii ⁊ ſubdelegati
habent facultatem eligendi ꝯfeſſores auctoritate apoſto/
lica quibus confeſſoribus dantur in audite facultates.

Et vt criſtifideles vtriuſqꝫ ſexus ⁊ cuiuſcūqꝫ ſtatus ad dictas eccleſias con/
fluentes conſcientie pacem et animaꝝ ſaluteꝫ preſenteſqꝫ indulgētias ad in
ſtar iubilei deo propitio valeant pmereri. purgatiſqꝫ coꝝ cordibus ad illas
ſuſcipiendas conſtituantur aptiores ſpiritu gratie ſalutaris p̄fatis archidia/
cono Comiſſariis ⁊ ſubdelegandis tot ꝯfeſſores ydoneos ſeculares ⁊ ordi/
num quorūcunqꝫ regulares in dictis eccleſiis ⁊ locis aliis ꝺ quibꝰ eis vide/
biť ꝺputādi Qui qdem ꝯfeſſores et ipſi Archidiaconꝰ cōmiſſarii ⁊ ſubꝺle/
gandi quorumcunqꝫ dictas eccleſias viſitantiuꝫ confeſſiones audire. etiā ꝑ
tot dies quot eis videbiť. ⁊ cōfeſſionibꝰ eoꝝ diligenter auditis eos omnes
et ſingulos ab vniuerſis et ſingulis excōmūicatōis a iure vel ab homine etiā
ad inſtantiam partis anathematizationis ſuſpenſionis et interdicti. aliiſqꝫ
eccleſiaſticis ſententiis cenſuris et penis quibuſcunqꝫ canonicis vndecunqꝫ
⁊ qualitercunqꝫ contractis Necnō ab oībus et ſingulis criminibꝰ exceſſibꝰ
et peccatis quātūcunqꝫ grauibus et enormibꝰ. Etiam ſedi predicte in gene/
re vel in ſpecie reſeruatis. ac ſi de oībus mentio fieret exp̄ſſa ſpecialis ⁊ ſpe/
cifica. que nobis et ſucceſſoribus noſtris Romañ pōtificibus canonice intrā

[illegible]bas deberent exprimi et declarari ante eoꝝ abſolutionem. etiam ſi eorum
abſolutio ꝑ quaſuis regulas aut conſtitutiones noſtras vel eorundem prede
ceſſorum noſtrorum Romanorum pontificū ſeu eoꝝ aliqueꝫ aut quis alia
ſcripta adeo ſedi predicte reſeruata forent ꝙ in generali ꝯfeſſione minīe con
prehendi valerent. Quibus oībus et ſingulis quo ad hoc derogatū eſſe vo
lumus et expreſſe ac ex certa ſcientia derogamus ꝑ p̄ntes abſoluere ⁊ eis pē
nitentiam ſalutarē iniungere. Omnemqꝫ inhabilitatis et infamie maculam
ſiue notam ꝑiurio. aut alias quocūqꝫ mō contractam abolere. ac ad priſtinos
ſtatum honores priuilegia gradus ⁊ dignitates. ac ſi huiuſmodi maculā ſiue
notaꝫ minime ꝯtraxiſſent reducere reſtituere reponere ⁊ plenarie reintegra
re Juramenta quecunqꝫ relaxare Jeiunia cūcta ſi voto vel alias ad illa obli
gati exiſtant remittere. ac illa ⁊ alia vota quecunqꝫ etiā excipi ſolita per eos
emiſſa in premiſſum opus cōmutare. ac eccleſiaſticas ꝑſonas que diuinū cul
tum prout tenebant̄ audire et obſuare. ac horas cāonicas dicere ⁊ recitare
omiſiſſent ad huiuſmodi omiſſione abſoluere valeant. Et cum ꝑſonis q̄ ius
propter adulteriuꝫ cōmiſſum aut alias debitū coniugale petendi amiſiſſent
vt illud petere poſſent. ac ſuper quacunqꝫ irregularitate q̄uis occaſione con
tracta. nec non cū ſymoniace vel alias non rite ⁊ canonice promotis vl' ordi
natis ſcienter vl' ignoranter. etiā ſi mediatores huiuſmodi forent vt ad oēs
etiam ſacros et preſpiteratus ordines promoueri et in illis etiā in altaris mi
niſterio licite miniſtrare poſſint diſpēſandi. et eos habilitādi ad dignitates
canonicatus et prebendas ac quecunqꝫ alia benefitia eccleſiaſtica cuꝫ cura ⁊
ſine cura ſecularia ⁊ regularia eis cōferenda. ſi alias illorum capaces forent
vt ea recipere et retinere valeant. ac cōferendi eiſdem ſymoniacis de nouo
poſtq̄ꝫ ea in eoruꝫ manibus dimiſerint dicta benefitia ſic ꝑ ſimoniā habita ⁊
obtenta et eos reſtituendi in dictis beneficiis vl' etiaꝫ officiis. ac de fructibꝰ
male perceptis. necnon ſuꝑ omnibus per vſurariam prauitatem aut rapinaꝫ
vel ſpoliationē queſitis et male ablatis incertis vel etiam certis ſi ſine mag
na difficultate ſciri non poſſent ꝑſone quibꝰ reſtitutio fieri deberet de iure ⁊
que aliquorum manus perueniſſent et illa habentes quibus reſtitui debeant
ignorent vel dubitent quamq̄ꝫ male ablata per illos non exiſtant ſed al's ad
eos illa peruenerint bonis ac ſuper debitis incertis perſonis componendi et
vt illa habentes ſoluta aliqua quātitate de qua eis videbitur. quorū ſuꝑ hoc
conſcientias oneramꝰ Pro hac fidei defenſione a reliquorū male ablatorū
⁊ extortorū ſeu que ad eos alias peruenerint vel debeant vt p̄fert̄ reſtitutōe
plene abſoluti exiſtant plenā liberā ⁊ omnimodaꝫ concedimus facultatem.

¶ Prima ergo facultas ꝯceſſa ꝯfeſſoribus ꝑ Commiſſarios ſeu ſubcōmiſſari
os deputandis eſt generalis quo ad omnes confeſſores que conuenit omni
bus ſcilicet facultas abſoluendi.

¶ Primo a quibuſcunqꝫ caſibus et criminibus dioceſanorum et a quibuſ
cunqꝫ ſentētiis interdicti ſuſpen̄. ⁊ excōicationis etiā a iure vl' ab hoīe latis

Scdo a caſibus ſedi apoſtolice in genere vel in ſpetie reſeruatis qui dicunt
caſus penitentiarioꝝ vrbis ſub qua clauſula non veniũt caſus papales ymo
in die cene papa excõicat omnes illos qui virtute talis clauſule in qua habe-
tur dumtaxat illa clauſula generalis de caſibus ſedi apoſtolice in genere vl'
ſpetie reſeruatis ſine alia expreſſione abſoluunt a caſibus papalibus. ideo ꝑ
bullam iſtam ꝙ raro viſum fuit in aliis bullis indulgentiarum Confeſſores
poſſunt abſoluere de dictis caſibus.

Tercio a caſibus Sanctiſſimo domino noſtro reſeruatis qui dicũtur in
ſtilo penitentiario vrbis caſus de expreſſo quia ſine expreſſo mandato pape
nullus debet aut poteſt abſoluere a talibus caſibus etiaꝫ tempore Jubilei ſi-
cuti ſunt preſpitericidium. patricidium enormis leſio in clericum. inuadere
romipetas. impedire auctoritatem et iuriſdictionem ſummi pontificis. et in
eius mortem conſpirare libertatem ſeu iuriſdictionẽ eccleſiaſticam impedi
re. homicidium penſatum ſiue expropoſito deliberato et ceceri caſus cõten-
ti in bulla que legitur in vrbe in die iouis cene preſente Summo pontifice et
dominis cardinalibus in extinctione cerei in ſignuꝫ maledictionis per quam
bullam papa excõicat omnes illos qui de huiuſmodi caſibus abſoluunt ſiue
expreſſo mandato ſue ſanctitatis. Jdeo notetur textus bulle circa iſtaꝫ clau
ſulam que eſt ſingularis et in ſolita dari.

¶ Ex quo ſequitur ergo ꝙ omnes cõfeſſores in abſoluẽdo non poſſunt err-
are cum detur omnibus ꝯfeſſoribus facultas abſoluẽdi a quibuſcunqꝫ crimi
nibus etiã q̃ntũcunqꝫ grauibus et enormibus ne dũ ſedi apoſtolice in genere
vel ſpecie. Etiam Sanctiſſimo dño noſtro reſeruatis Jnhibetur tñ ſimplici
bus ſacerdotibus ſeu ꝯfeſſoribus ne ſe intromittere habeãt de votis ꝫ iura-
mentis. et de huiuſmodi criminibus Sanctiſſimo dño noſtro reſeruatis. ſꝫ
habeant remittere ad doctos viros illis committendo tales caſus vel illos
conſulant antequam de talibus abſoluere habeant.

¶ Secunda facultas eſt conceſſa certis confeſſoribus ad hoc ſpetialiter ꝑ
cõmiſſarios ſeu ſubcõmiſſarios deputatis ſeu auctoritate ap'lica deputãdis

¶ Primo hñt dicti confeſſores facultatẽ abolendi omnẽ inhabilitatis ⁊ in
famie maculam periurio aut alio quocũqꝫ modo contractã et tales ad priſti
nos honores priuilegia ſtatus et dignitates. ac ſi dictã maculam minime cõ
traxiſſent. reſtituendi ⁊ reponendi.
¶ Secundo iuramenta quecunqꝫ relaxandi
¶ Tercio Jeiunia cuncta ſi voto vl' alias ad illa obligata exiſtant remittẽdi
et dicta ieiunia ac alia vota quecunqꝫ demptis quatuor magnis votis quoꝝ
cõmutatio reſeruatur cõmiſſariis vl' ab eiſdeꝫ ad hoc ſpecialiter deputatis
in premiſſum ſubſidium fidei commutandi.

¶ Quarto datur illis facultas abſoluēdi eccleſiaſticas perſonas ab omiſſi
one dicendi. audiendi. ⁊ recitandi horas canonicas.

¶ Quinto datur illis facultas diſpenſandi cum pſonis que ius propter ad/
ulterium commiſſum aut alias debitum coniugale petendi amiſerūt vt illud
repetere poſſint.

¶ Tercia facultas eſt magis ſpecialis que conceditur commiſſariis ⁊ ab eiſ
dem ſpecialiter deputatis. ⁊ p iſta facultate in q̄libet eccia ſi Commiſſarius
non ſit preſens ſolet ↄputari aliquis notabilis doctor ſi ſit pn̄s aut paſtor vel
ocumtenens. aut aliquis alius qui vtatur dumtaxat dicte facultate que con/
tinet quatuor puncta.

¶ Primuꝫ eſt facultas ſuper quacunqꝫ irregularitate quauis occaſione cō
tracta. etiam cum ſymoniace vel alias non rite ⁊ canonice promotis ſcienter
aut ignoranter. etiam ſi mediatores forent ad omnes eciam ſacros et preſpi
teratus ordines promoueri et in illis etiaꝫ miniſtrare poſſint diſpenſandi et
illos habilitandi ad dignitates canonicatus ⁊ prebēdas. ac quecūqꝫ alia be
neficia eccleſiaſtica cum cura et ſine cura eis conferendi ſecularia vel regula
ria ſi alias illoꝝ capaces forent vt ea recipere et detinere valeant.

¶ Secundum punctum eſt facultas admittendi reſignationes beneficioꝝ
obtentorum per ſymoniam.

¶ Tercium punctum eſt facultas conferēdi auctoritate apoſtolica dictis ſy
moniacis dicta benefitia ſic per ſymoniam habita ⁊ obtenta prius tamen di
miſſis ſeu reſignatis dictis beneficiis in manibus dictorum commiſſarioꝝ
ſeu confeſſoꝝ ad hoc deputatorū et eoſdem ſymoniacos in dictis beneficiis
vel officiis reſtituendi . et de fructibus male perceptis. necnon ſuper oīībus
bonis per vſurariam prauitatem. rapinam aut ſpoliationem et male ablatis
incertis vel etiam certis. ſi ſine magna difficultate ſciri non poſſit cui reſtitu
tio debeat fieri de iure. ⁊ que ad manus aliquorū peruenerunt et illa haben/
tes quibus debeant ignorent vel dubitent q̄ꝫq̄ꝫ per eos male ablata non ex/
iſtunt. ac ſuper debitis incertis perſonis cōponendi et ſoluta aliq̄ quantitate
dictoꝝ bonoꝝ pro hac fidei defenſione iuxta commiſſarioꝝ ſeu ad hoc ↄpu
tatoꝝ ordinationem a reſtitutione dictoꝝ bonoꝝ abſoluendi et ſimpliciter
quittandi et quittantiam dandi.

¶ Quartum punctum eſt facultas cōmutandi quatuor magna vota excipi ī
expeditione bullaꝝ apoſtolicarum ſolita que in practica et ſtilo Curie Ro/
manī. dicuntur vota excepta. eo ꝙ ſub generali ↄceſſione nunquā veniunt ni
ſi papa poſt generalem conceſſionem ↄmutādi vota dicat in textu bulle Eti
am excipi ſolita vt ſpecificet de quibus quatuor magnis votis ſcilicꝫ Ihero
ſolimitani. apoſtoloꝝ Petri et pauli. Jacobi de ↄpoſtella ⁊ religionis qđ in
telligitur ante profeſſionem implicite vl' explicite Commiſſarius vel eius
ſubcōmiſſarius poſſunt diſpenſare ⁊ ↄmutare in premiſſum ſubſidiū fidei ⁊
de illis ↄponere. Debent tn̄ attendere dicti cōmiſſarii indulgentiaruꝫ in tali
ↄmutatione ꝙ fiat p meliori ⁊ ſalubriori ſalute ꝙ tn̄ eſt difficile.

Sequitur textus bulle ꝯtinēs gratiā ꝯfeſſionalis cōneꝫ oībꝰ xpifidelibꝰ
que non obtineꝛ ꝑ taxā iubilei neqꝫ cū iubileo ſꝫ ē totaliter diſticta a iubileo
Et etiam facultas pleniſſime remiſſionis ꝓ animabus in purgatorio ⁊ q̄libꝫ
iſtarū facultatum poteſt obtineri ſeorſum ⁊ ſine alia. neqꝫ confitendum ē ꝑ
confeſſionali obtinendo. neqꝫ pro obtinenda pleniſſima remiſſiōe ꝓ anima/
bus in purgatorio neqꝫ pro aſſociatione.

Et inſuper volumꝰ vt oēs et ſinguli criſtifideles predicti etiam finito tp̄e
indulgen̄ hm̄oi vita eis comite poſſint eligere ꝯfeſſorem ſeculare vel regula
rem qui eos ab omnibus et ſingulis eoꝝ exceſſibꝰ ⁊ delictis in reſ̄uatis ſemꝉ
in vita et ſemel in mortis articulo. ⁊ in non reſeruatis totiens quotiens opus
fuerit abſoluere ⁊ pleniſſimam omnium peccatorum ſuoꝝ de quibus corde
contriti ⁊ ore ꝯfeſſi fuerint. etiā ſemel in vita ⁊ ſemel in mortis articulo ip̄is
in ſinceritate fidei vnitate ſancte Romañ. eccleſie. ac obediētia ⁊ obediētia
et deuotione noſtra ⁊ ſucceſſoꝝ noſtrorum Romanoꝝ Pontificū canonice
intrantium perſiſtentibus indulgentiam ⁊ remiſſionem concedere valeat Et
quia ſepenumero contingere poterit. vt hi de quibꝰ veriſimiliter dubitaꝛ ꝙ
ab hoc ſeculo decedere debeant qui preſentiū vigore ſe abſolui fecerint ſub
plenarie remiſſionis forma ea vice ab hac luce nō decedāt. Et ideo a nō nulꝉ
reuocetur in dubium. an tales qui tunc non deceſſerint. fuerint pleniſſimā re
miſſionem conſecuti. Nos hm̄oi dubiū amputare volentes. ꝯclaramꝰ tales
huiuſmodi pleniſſimam remiſſionem fuiſſe ꝯſecutos. et in futuꝝ totiēs quo/
tiens de eoꝝ morte dubitabitur. et de inde in vero mortis articulo hāc nr̄aꝫ
indulgentiam quo ad pleniſſimam remiſſionē hm̄oi ipſis ſuffragari.

Secunda ergo gratia in predicto textu cōceſſa oībus criſtifidelibꝰ ꝺ bo
nis ſuis ad defenſionē fidei iuxta ordinationem cōmiſſarioꝝ ſeu ab eiſdē de
putandorum porrigentibus eſt facultas confeſſionalis que p̄ter ꝯfeſſionalia
in vrbe ſolita dari. continet vnum ſingulare videlicet preter facultatē obti/
nendi benefitium abſolutionis totiens quotiēs de caſibus reſ̄uatis dioceſa
nis ⁊ p̄ter remiſſionē pleniſ. ſemel in vita et in mortis articulo. cōtinet pleniſ
ſimā remiſſionē totiēs quotiēs hō veriſimiliter dubitaꝛ de morte etiā ſi tūc
non moriatur. vtputa homines exiſtentes in procella maris aut in obſidiōe
mulieris prope partū aut in partu. Hoīes moraꝫ trahentes in loco in quo vi
get peſtis. ⁊ ſic de multis aliis· Iſta eſt in audita clauſula precipue ꝓ tranſfe/
rentibus ⁊ arma portātibus et ſic de aliis Iſta clauſula ꝺbet practicari erga
illos qui dicunt ſe habere confeſſionalia.

Per textum ſequentem papa concedit indulgentiā mendicantibus et pau
peribus modo in dicto Textu ſequenti.

Ceterum in opie pauperum ac religioſoꝝ ordinum mēdicātium de obſer
uantia et etiā qui ſine ſuorum licentia prelatoruꝫ māus adiutrices porrigere

non p̄n̄t paterno ꝯpatientes affectu. ne in p̄iuditiū animaꝝ cedat temporalis paup̄tas. Motu proprio nō ad alicuius nobis ſuper hoc oblate petitionis in ſtantiam. ſed de nr̄a mera liberalitate ꝯcedimus vt ſi qui criſtifideles pia de uotione ducti paupertate tamen oppreſſi ac religioſi predicti dictas eccīas viſitauerint et manus adiutrices ad opus hmōi minime porrigere valeant. dummodo qui ydonei et apti fuerint ad predicandum et confeſſiones audi endum. ac indulgentiam gratias et facultates houiuſmodi publicandum in p̄dicationibus et confeſſiombus audiendis ac publicatione indulgentie gra tiaꝝ et facultatum hmōi labores aſſummant. Qui eis per Archidiaconū ac cōmiſſarios et ſubdelegandos predictos iniungentur et ipſis etiam videbit̄ expedire. Qui vero ydonei non fuerint ad premiſſa peragenda. pro noſtro ⁊ vniuerſalis eccīe ſtatu ac fidei catholice contra ipſos perfidos thurcos tui tione ſecundum ordinationem per archidiaconū ac commiſſarios aut ſubd̄ legandos predictos faciendam ad dominum preces effuderint indulḡtiaꝫ et facultatem eligendi confeſſorem huiuſmodi modo ⁊ forma premiſſis cō ſequi poſſint.

¶ Sequitur clauſula per quā ſanctiſſimus dominus nr̄ ꝯcedit Indulḡtiā pleniſſimam aīabꝰ in purgatorio exn̄tibus per modum ſuffragii. ¶ Textus

¶ Et vt aīaꝝ ſalus eo promptius procuretur cū magis alioꝝ egeant ſuffra giis cum minus ſibiipſis ꝑficere valeāt auctoritate ⁊ d̄ ap̄lice ꝑtātis plenitu dine ſimilibꝰ de theſauro eccīe aīabus in purgatorio exiſtentibꝰ ſuccurrere volētes. que per caritatē ab hac luce criſto vnite dei ceſſerūt. ⁊ que dū viue rent ſibi vt hmōi indulḡtia ſuffragaretur meruerūt pr̄no ꝯpatiētes affectu concedimꝰ pariter et indulgemꝰ. vt ſi ꝑentes amici aut ceteri xp̄ifideles pie tate cōmoti ꝓ ipis animabus purgatorio igni ꝓ expiatione penaꝝ eiſdē ſ̄m diuinam iuſtitiam debitaꝝ expoſitis durante dicto tempore indulgentie ad opus huiuſmodi certam pecuniaꝝ quottam aut valorem iuxta archidiacōi aut commiſſarioꝝ et ſubdelegandoꝝ predictoꝝ ordinationē dictas eccleſi as viſitando dederint ac per nuncios ab eiſdeꝫ deputandis dicto tp̄e duran te miſerint volumus ipſaꝫ pleniſſimā remiſſionē per modū ſuffragii ipis aīa bus purgatorii ꝓ quibus dictam pecunie quottam aut valorem perſoluerint vt p̄fertur ꝓ remiſſione pleniſſima valere et ſuffragari.

¶ Tercia gratia p̄cipua ⁊ ꝑ Sanctiſſimū dn̄m nr̄m ꝯceſſa eſt remiſſio pleniſ ſima ⁊ gr̄a iubilei aīabus in purgatorio exn̄tibus que gratia licet multos ho mines ducat in āmiratōem. ex eo p̄cipue q̄ a multis temporibꝰ non legit̄ cō ceſſa fuiſſe. tn̄ ſi videant̄ theologie doctores. vtputa ſanctꝰ thomas in quar to in materia indulgentiaꝝ et ſuffragiorūꝫ. xx. ⁊ xlv. di. Irrefragibilis doc tor Alexāder de halis. Sāctus Bonauētura ad longū ꝑtractādo Frācifcꝰ de maronis. Durandꝰ de ſancto portiāo in ſuis duobꝰ opibꝰ. Egidiꝰ de ro

ma Thomas de Argentina Richardus de media villa de Tharētaſia in q̄r/
to ſniaꝝ De Turre cremata ordinis ꝑ̄dicatoꝝ Cardinalis dū viueret ſancti
Sixti defunctus ſupiorib⁹ annis Aug⁹ de ancho. in tractatu quē fecit ō po
teſtate ſum̄i pōtificis Et videant̄ piter oēs theologie doctores q de materia
indulgentiaꝝ loquunt̄ oēs ꝯuenīūt ꝙ ſum̄us pōtifex ⁊ ſolus papa poteſt da/
re pleniſſimaꝫ indulgentiā aīabus in purgatorio exiſtentib⁹. Videant̄ piter
ſum̄e ꝯpoſite ꝑ dños Juriſtas. vtputa ſum̄a Anthoni. . ſum̄a aſtantii. Videā
tur piter Innocēti⁹ ⁊ Panormitan⁹ in Rubrica ſeu titulo ō penitentiis ⁊ re
miſſionibus Tales qui ducunt̄ in am̄iratōeꝫ ⁊ dubium ſi videre dignent̄ dic/
tos doctores et alios q̄ꝫ plures. ſi aliter nō velint credere auctoritati eccīe ō
qua Aug⁹ dicit Euangelio non crederem niſi eccīe crederēꝫ vtiqꝫ non mira/
rent̄. ſaltem deberent credere ſm ꝙ ꝯtinet̄ in bulla etiā ratio ſtante fide co/
git credere. patꝫ in ſequentibus. ꝙ papa poteſt dare remiſſionē pleniſſimam
aīabus in purgatorio ꝑ modū ſuffragii. q qdem modus ſuffragii nō derogat
mō auctoritatis patet in ſequētibus Et dicere papam hoc poſſe facere ꝑ mo
dum auctoritatis vt dicit bonauentura nō eſt multū im ꝓbe reſiſtendū ym̄o ō
bemus agere gratiā deo qui talē ptātem dedit ſum̄o pōtifici qualis pōt dari
hoī puro ſed ꝙ dicit ꝑ modū ſuffragii nō eſt intelligendū ſicuti multi ſimpli.
ces voluerūt dicere. i. ꝑ modū ſuffragii ac ſi fierēt ꝑ̄ces vl' darent̄ elemoſine
ꝓ aīab⁹ ꝑ̄fatis quā opinionem vere dñs ſixt⁹ papa q̄rtus ꝑ vnā bullā ꝓ eadē
materia ꝯceſſaꝫ dānauit cū ſuffragia eccīe ꝑ modū ſuffragii videant̄ differre
ſicuti finitū ab infinito. ab indulgentia pleniſſima ꝑ modū ſuffragii et q̄ntum
ad efficatia ſatiſfactionis qꝛ ſuffragia ſunt finita in ſatiſfactōe et indulgentia
ratione meriti paſſionis xp̄i in quo fundant̄. ſunt infinite quo ad ſatiſfactōeꝫ
ſi pene eſſent infinite in purgatorio ꝑ impoſſibile de lege poſita. ſed debꝫ in
telligi ꝑ modū ſuffragii hoc ē qꝛ indulgeñ dant̄ ſemꝑ ꝓ pia cauſa vtputa cōi
ter ꝓ tuitōe fidei vl' repatōe eccīaꝝ ꝑ̄cipue inſigniū. ⁊ qꝛ aīe ī purgatorio nō
poſſunt aliquid ꝯtribuere ideo indigēt ſuffragio ſiue auxilio amici qui faci/
ant illud ꝓ quo indulgētia data eſt. vtputa dare quotā ordinatā ſeu ordinā/
dam ꝑ cōmiſſarios et hoc eſt ꝑ moduꝫ ſuffragii ſeu auxilii· ſicuti ſi ſum̄us pō
tifex daret indulgentiā etiā paupib⁹ viuētib⁹ nō potētib⁹ ꝯtribuere ſub hac
forma vtputa ſi aliquis illoꝝ ꝑentū aut amicoꝝ daret illō quod ſtatueret̄ in
bulla ꝓ dictis paupib⁹ nihil hn̄tibus vnde poſſint contribuere dū tñ elemo/
ſinaꝫ darent ꝓ eis et nō minus ꝯſequerent̄ indulgentiā quā ſi dediſſent ō bo
nis ſuis ſi habuiſſent. etiā ꝑ modū ſuffragii Ideo valde decipiunt̄ aliq credē
tes ꝙ ꝑ modū ſuffragii aliquid dimīuat ō indulgeñ pleniſſima cū nihil dimi/
nuat ſed duntaxat arguit impoſſibilitatē ex ꝑte animaꝝ in purgatorio ad fa
ciendum ꝯtenta in bullis Et ab illis qui ſic ducūtur in ām̄iratōeꝫ querenduꝫ
eſt qua ratione ꝑ eccleſie ſuffragia et q̄liter vnuſquiſqꝫ criſtianus q non ē di/
ſtributor theſauri eccīe vniuerſalis neqꝫ eſt vicari⁹ xp̄i pōt ꝓdeſſe aīabus in
purgatorio exn̄tibus. vt in. c. Anime defunctoꝝ xxvii. queſtiōe iiij. ⁊ ca. qō
aūt de penitentiis et remiſſionibus in antiquis. et hoc ratōe meriti paſſionis

xp̄i ꝙ eſt infinitum in acceptatione diuina ꝓ remiſſione peccatoꝝ in quo va
loꝛ et efficatia oīm ſuffragioꝝ eccie fundat̃ ꝛ multomagis vicari⁹ xp̄i qui ē
generalis diſtributoꝛ hm̄ōi theſauri pōt ꝓdeſſe dictis animabus Et ſil'r op
poſitū videt̃ ſapere hereſim. ſi teneat̃ cū ꝑtinatia.

¶ Item cū ſum̄us pōtifex in articulo moꝛtis poſſit remittere penas debitas
in purgatoꝛio videt̃ ꝙ pena purgatoꝛii ſit de foꝛo ſuo. et ſic per modū aucto
ritatis videtur hoc facere. cum etiā purgatoꝛiū non ſit niſi carcer eccleſie

¶ Item vnuſquiſqꝫ reus ſoꝛtit̃ foꝝ ratiōe delicti ad quēcunqꝫ locuꝫ ſe tranſ
ferat etiam extra territoꝛiū in quo fecit delictum ſemꝑ remanet ſub iuriſdic
tione dn̄i ſub quo fecit delictū. ad quem dn̄m ſpectat eū remittere vl' punire
Videt̃ ergo ꝙ qꝛ aīe fecere delictū in hoc mundo ſub iuriſdictiōe ſum̄i pon
tificis dū viuerēt ꝙ rōe pene ſequentis tale delictū fuit ſub iuriſdictōe ſum̄i
pontificis Sūt alie infinite rōes que pn̄t adduci ꝯtra tales ſine cauſa ad mi
rātes. ſꝫ qꝛ iſte ſunt clarioꝛes ꝯtra rudes volui inſerere ꝓ ſimplicibus cū ſuꝑ
poꝛtatōe mgr̄oꝝ nr̄oꝝ ad quos ſpectat rationes demōſtratiuas et non diale
ticas ꝯterminare. put ꝯtinent̃ dicte rōes in quodā tractatu facto ꝑ mgr̄ꝫ Jo
hannē de fabꝛica doctoꝛem pariſienꝭ oꝛdis frm̄ minoꝝ ꝛ etiā in quibuſdam
aliis tractatibus. Sed tu poſſes dicere ꝙ aīe in purgatoꝛio exn̄tes nō ſunt ꝺ
foꝛo pape qꝛ xp̄s nō dedit ꝑtātem Petro et ſuis ſucceſſoꝛib⁹ ligādi ꝛ ſoluē
di niſi illos qui ſunt ſuꝑ terrā ꝙ patꝫ ꝑ illud ꝙ dicit̃ Mathei. xxvi. Qōcūqꝫ
ligaueris ſuꝑ terrā ꝛc. Dicit̃ ꝙ licꝫ exn̄tes in purgatoꝛio non ſint ſuꝑ terrā ꝓ
nūc tn̄ cū meruerūt vt poſſet ſibi ꝓdeſſe cōicatio theſauri eccie erāt ſuꝑ terrā
et iđo licꝫ ſimpliciter nō ſint ſuꝑ terrā tamē rōe meriti quo meruerūt vt poſt
moꝛtē ꝑ indulgētias et cetera eccie ſuffragia iuuari ab amicis poſſent cū ſunt
in caritate que eſt radix ꝛ fundamentū hm̄ōi cauſe indulgētiaꝝ ꝛ eccie ſuffra
gioꝝ. Sunt etiā quodāmō ſuꝑ terrā vt dicit de Turre cremata qꝛ ſicut hi q
ſunt ſuꝑ terrā ſunt in via ꝛ in termino. ita ꝛ exn̄tes ī purgatoꝛio ſunt in via et
intranſitu ad patriā q̄ntum ad emundationē ſue pene. qꝛ licet ſint in termino
quo ad ſtatū merendi vl' demerēdi cum amplius peccare nō poſſint neqꝫ me
reri non ſunt tn̄ in termino quo ad capacitatē indulgētiaꝝ ꝛ ſuffragioꝝ eccie
aliter eccia ꝯciperet xp̄ifideles man⁹ adiutrices poꝛrigentes ꝛ fundatōes fa
cientes ꝓ aīab⁹ ꝯfunctoꝝ ꝛ ſic fundatio oīm ecciaꝝ eſſet abuſiua ꝛ decepto
ria Vl' dicēdū ꝙ illud qōcūqꝫ ſolueris ſuꝑ terrā ꝛc. ītelligit̃ qōcūqꝫ ſolueris
ſuꝑ terrā ꝑ modū auctoꝛitatis ſꝫ nō ꝑ modū ſuffragii Vn̄ nota ꝙ iſta ꝓpō qō
cunqꝫ ſolueris ſuꝑ terrā hꝫ duplicē ſenſuꝫ ſm ꝙ illa additio ſuꝑ terraꝫ pt̄ de
terminare illud ꝓnomē tu vl' ly qōcūqꝫ ſi determinet ꝓnomē tu tūc ē ſenſus
ꝓut exponūt iuriſte. qōcūqꝫ tu Petre exn̄s ſuꝑ terram ſolueris illud reputa
bo ſolutū ꝛ in celis. ꝛ ſic vera ē ꝓpō ꝙ papa ſoluit animas a purgatoꝛio ipo
exn̄te vicario xp̄i ſuꝑ terrā ſic etiā ſoluit viuos Si ly ſuꝑ terrā determinet li
qōcūqꝫ tunc ē ſenſus. qōcūqꝫ ſolubile exiſtens ſuꝑ terrā tu ſolueris illud. eſt

ſolutum in celis. Et ſil'r ē verā ꝓpō ꝙ papa ſoluit aīas a purgatorio exñtes
ſup terrā quo ad meritū et quo ad ſuffragia Nā ſup terrā eſſe dicunt quo ad
ſuffragia eccīe ⁊ eis cōicari pñt ſicut viuis etiā ſunt ſup terrā quo ad hoc. qꝛ
meruerūt qñ deceſſerunt in caritate vt illis indulgētiis ⁊c. ſuffragia applica/
ri poſſent. Item dicuntūr eſſe ſup terrā et ſunt realiter qꝛ ſunt de eccleſia mi
litāte ⁊ nō triūphante. nā purgatorium eſt in terra ſup terrā ⁊ infra terram.

¶ Item purgatoriū eſt in terra ⁊ etiā multi doctores tenēt ꝙ aīe in purgato
rio exñtes dicunt facere penam vbi cōmiſere delictum Et hoc videmus ali/
quotiēs quō ſpūs ſiue aīe apparuerūt ſuis amicis poſt mortem implorantes
ſuffragia eccīe Si dicatur ꝙ papa nō pōt illos ligare ergo neqꝫ ſoluere· Re
ſpondet dupliciter. Primo ꝙ nō ſequitur qꝛ ipi duꝫ viuerēt non meruerunt
vt ligerent ſiue vt ligari poſſent poſt mortē ſed bñ meruerūt duꝫ viuerēt vt
iuuari ⁊ ſolui poſſent poſt mortem per indulgentias ⁊ ſuffragia Vel dicitur
ꝙ tunc nō eſt tempus ligandi ſꝫ bñ ſoluendi Sed ſi dicat ipi non ſunt de fo/
ro pape Reſpondet bonauētura ꝙ licet q̄ntū ad ſtatuꝫ pñtem non ſunt de fo
ro eccīe tñ bene ratione meriti quo meruerūt iuuari poſſent. Vl' dicit ꝙ licꝫ
non ſint de foro iuſticie ipius pape et eccīe qꝛ iā iuſtificate ſunt tñ de foro mi/
ſericordie. Vel dicit ſcdm alexandrum de halis ꝙ ymmo ſunt de foro ipſius
eccīe militātis q̄ntū ad ſolutionē ſue pene. licꝫ non q̄ntuꝫ ad alia. Dat tl'e ex
emplū Eps magūtineñ excōmunicauit de ſua dyoceſi ꝓpter aliqd fore factū
iſte ſic excōmunicat⁹ ſe transfert ad dyoceſim Colonieñ. aut ad aliā dyoceſ
iſte licꝫ nō ampli⁹ ſit de iuriſdictōe epi Magūtineñ. q̄ntū ad oīa ē tñ de iuriſ
dictione ſua et de ſuo foro q̄ntum ad abſolutionē ab excōcatione rōe delicti
ꝙ cōmiſit in iuriſdictione dñi Magūtini ꝓpter ꝙ ē excōicatus. qꝛ nō poteſt
abſolui ab epō Colonieñ. Sil'r ⁊ exiſtentes in purgatorio duꝫ viuerēt erāt ꝺ
foro eccleſie ⁊ dū viuerēt in eoꝝ ꝯfeſſione virtute clauiuꝫ eccīe fuit ꝯmutata
pena eterna in penā tꝑalē ad quā ſuſtinendam illam penaꝫ vl' hic vl' in purga
torio remāſerūt obligate. licꝫ quo ad alia nō ſunt de foro eccīe. ſunt tñ de fo
ro eccīe vt auxiliari poſſint quo ad totalē remiſſionē vl' particularē pene ſue
ſcdm ꝙ eccīa applicat indulgentias plenarias vel partiales vel ſcdm ꝙ aliter et
aliter eccīa ſuffragia illis applicant. Et cum tales ducti in admirationem di
cunt ſe non vidiſſe conceſſas tales indulgētias ſi fuiſſent tꝑe Calixti q dedit
tantam indulgentiā in hyſpania eccīe Tyrazoneñ. potuiſſent vidiſſe talem
indulgentiā et tales vadāt ad vrbē ⁊ poterūt videre in eccleſia ſancte Prax
edis quomodo Paſcaſius quintus dedit indulgentiā plenariā per modum
ſuffragii animabus in purgatorio quam vndecim ſumi pontifices confirma
uerunt ꝑut legit in autentica lr̄a in introitu Capelle in q̄ eſt colūna ad quam
fuit ligatus xp̄s in domo pylati. que in maxima reuerentia habetur et taliter
ꝙ etiam mulieres non intrant Capellam iſtam ¶ Et fuit data illa indulgen/
tia in hanc formam. Quod quicunqꝫ celebrauerit aut celebrari fecerit quin.
qꝫ Miſſas pro Anima parentis aut amici exiſtentis In purgatorio dictus

Paſcaſius dat remiſſionem plenariã per modum ſuffragii tali aĩe ⁊ ibi ha/
betur ꝙ dictũs Paſcaſius poſt mortem cuiuſdam ſui nepotis dictas quinqꝫ
miſſas ꝓ aĩa nepotis in dicta capella celebrauit Scribit ibi ꝙ poſt celebrati
onẽ quinte miſſe et dum adhuc eſſet in canõe in altari dicte capelle apparuit
ſibi ſupra altare in teſtitudine feneſtre que eſt ante altare virgo maria viſibi/
liter extrahens animam nepotis a purgatorio. Hec ſunt vera approbata et
auctentice ſcripta in introitu dicte capelle.

¶ Item ſum̃i pontifices dederũt pᷓiter indulgentiã plenariã ꝓ aĩab⁹ in pur
gatorio viſitañ. eccleſiã beati Laurentii extra muros de vrbe p̃dictis aĩabus
in purgatorio in hunc modũ put legit etiã in duplo bulle corã magno altari
ſub quo iacent corpa ſancti Laurẽtii et beati ſtephani ꝓthomartiris. ſ. ꝙ q/
cunqꝫ ſingulis quartis feriis totius anni dictaꝫ eccliam deuote ꝓ anima pr̃is
aut alterius exĩtis in purgatorio viſitauerit. dicti ſummi pontifices dant re/
miſſionem plenariam dicte aĩe pro qua dicti fideles dictã eccleſiaꝫ viſitaue
rint ⁊ hoc per modum ſuffragii ¶ Nunquid etiã tenetur in vrbe ꝙ quicũqꝫ
celebrauerit vel celebrari fecerit vnã miſſam in altari ſancti ſebaſtiani extra
vrbem vnaꝫ animã liberabit a purgatorio. ſed meritũ xp̃i multo maioris me
riti eſt qꝫ ẽ meritũ miſſe Ideo hoc idem legit in capella in qua beatus petrus
primã ſuã celebrauit miſſaꝫ in vrbe in ſancta potẽciana Iſta ſunt antiq̃ qui vi
ſitarunt deuote vrbem ſi videre ſup̃dicta voluerint non tamẽ eſt mirandum
ſi tales ad pauca reſpicientes mirari habeant tum etiaꝫ cuꝫ primũ fuerint da
te indulgentie plenarie pro viuis tp̃e beati Gregorii tãta fuit dificultas ad in
formandum ppl'm. quõ ſummus pontifex poſſet ad ſuum arbitriũ remittere
penitẽcias d̃bitas ꝓ peccatis ꝙ doctor venerabilis altiſiodoreñ. in ſua ſum̃a
rep̃ntat ꝙ ꝑ centum annos durauit briga poſt beatuꝫ Gregoriũ añqꝫ ad ple
num reciperent indulgeñ. plenarie ꝓ viuis ¶ Hec pauca ex multis ſufficiunt
illis qui maiora in hac materia non viderunt.

¶ De indulgentia data ꝓ animabus in purgatorio exiſtentib⁹

Videat expſſe in hac materia. xxii. c. libro dyalogoꝝ beati Gregorii in quo
Petrus eius diſcipulus mirat aĩas defunctoꝝ in inuiſibili iudicio ↄſtitutas
potuiſſe abſolui a p̃latis eccl'e. vide Textum ad qd̃ r̃ndet beatus Gregorius
allegãs illã auctoritatẽ ad ꝓpoſitũ ꝓ defunctis vbi plures allegant ↄtra. in
quo. c. mortuos ſeu defunctos etiã auctoritatiue a prelatis poſſe a penis pur
gatorii abſolui videat text⁹ ⁊ ↄceſſa ẽ tãta auctoritas prelatis ex eo p̃cipue
ꝙ ad hoc fact⁹ eſt hõ deus vt q̃ntũ ſe humiliauit tm̃ exaltaret naturaꝫ huma
nam vide textum ⁊ nota ſingula verba q̃ laude ſunt digna in iſta materia.

¶ Sequitur textus dicti capituli qd̃ intitulat de Ancillis dei q̃ poſt
mortem ꝓ oblatione eius cõmunioni ſunt reddite. c. xxiii.

Vir ipſa Petre cõis eius locutio a v̓tutis erat põdere vacua qꝛ ei⁹ ſeſe cor
in alta ſuſpenderat ne quaqꝫ verba de ore illius incaſſuꝫ cadebãt ſi qd vero
vnqꝫ nõ iã d̃cernendo ſꝫ minãdo diceret tãtas vires ſmo illi⁹ habebat ac ſi
hoc nõ dubie atqꝫ ſuſpẽſe ſꝫ iã ꝑ ſn̄iaꝫ ꝓtuliſſet. Non longe ab ei⁹ mõaſterio

quedā ſanctimoniales femine nobiliori genere exorte. in loco ꝓprio ꝯuerſa
bantur. quibus quidaʒ religioſus vir ad exterioris vite vſum prebeat obſeq
um. ſed ſicut nonnullis ſolet nobilitas generis parere ignobilitateʒ mētis vt
minus ſe in hoc mundo deſpiciant cui plus ſe ceteris aliqd fuiſſe meminerūt
necdum ꝑdicte ſanctimōiales femine ꝑfecte liguā ſub habitu ſui freno reſtrī
xerant et eundē religioſum virum qui ad exteriora neceſſaria eis obſequiū
ꝑbebat. incautis ſepe ſermonibus ad verecundiam ꝓuocabāt. que cū diu iſta
colerarent prexit ad dei hominē quātaſqʒ paterent verboꝝ ꝯtumelias enarra/
uit Vir autem dei hec de illis audiēs. ꝓtinus mandauit dicens corrigite lin/
guam vr̄am q2 ſi non emādaueritis excōico vos. quā vero excōmunicatōis
ſnīam nō ꝑferendo intulit ſed intimādo Ille aūt a priſtinis moribꝰ nihil mu
tate. intra paucos dies ꝯfuncte ſunt atqʒ in eccīa ſepulte Cūqʒ in eadē eccīa
miſſaꝝ ſolēnia celebrarent. atqʒ ex more diaconꝰ exclamaret ſi quis nō com
municat det locū Nutrix eaꝝ q̄ ꝓ eis ablatōeʒ dño deferre conſueuerat eas
de ſepulchris ſuis ꝓgredi et exire de eccīa videbat Qð dum ſepius cerneret
ꝙ ad vocē diaconi clamātis exibat foras atqʒ intra eccīam ꝑmanere nō po/
terāt. ad memoriā rediit que vir dei ad huc illis viuētibꝰ mādauit eas quip
pe cōmunione ſe priuare dixerat niſi mores ſuos ⁊ verba corrigerēt tūc ſeruo
dei cū merore magno nūciatū eſt qui manu ſua ꝓtinus oblationē dedit dicēs
Ite et hanc oblationē offerri dño ꝓ eis facite. et vlterius cōicate nō erunt. q̄
dū protinus oblatio oblata fuiſſet et a diacono iuxta morem clamatū vt non
communicantes eccleſiam exirent. ille exire ab eccīa vlterius viſe non ſunt.
Qua in re indubitanter patuit quia dum inter eos qui cōmuniōe priuati ſunt
minime recederent cōionem a dño per ſeruum dñi recepiſſent. Petrus Mi/
rum valde quāuis venerabileʒ ⁊ ſanctiſſimū virū ad huc tn̄ in hac carne cor/
ruptibili degenteʒ potuiſſe animas ſoluere in illo iaʒ viſibili iuditio conſtitu
tas ¶ Gregorius ¶ Nunquid nam Petre in hac adhuc carne nō erat q
audiebat quodcunqʒ ligaueris ſuꝑ terrā erit ligatuʒ ⁊ in celis Et q̄cunqʒ ſol
ueris ſuꝑ terram erunt ſoluta et in celis. Cuius vicē nunc ⁊ ligādo ⁊ ſoluēdo
obtinent qui locum ſancti regiminis fidei et moribꝰ tenet. ſed vt tāta valeat
homo de terra celi et terre ꝯditor in terrā venit e celo venit atqʒ vt iudicare
caro etiam de ſpiritibus poſſit. hoc ei largire dignatus eſt. factus ꝓ homini/
bus caro. Quia inde ſurrexit vltra ſe infirmitas noſtra. vñ ſub ſe ifirmata ē
firmitas dei. ¶ Petrus ¶ Cum virtute ſignoꝝ concorditer loquitur ratio
verborum.
Vide etiaʒ Capl'm de ſuffragiis defunctoꝝ in conpēdio theologie ꝟitatis
ſcōm Thomam intitulatum Vtrum indulgentie defunctis valeant.

¶ Sequitur textus.

¶ Papales indulgentie proſunt ꝯfunctis in purgatorio vt patʒ q2 crux da
tur aliqñ ꝓ duabus vel quatuor vl' decē aīabus in eccleſia enim eſt theſaurꝰ

meritorum tam criſti q̃z pfectoruz de quo ſolus papa qui habet claues huiꝰ
modi theſauri ꝓ neceſſitatibꝰ eccleſie poteſt accipere ⁊ diſpenſare. Alii aũt
ſicut epiſcopi non habent poteſtatẽ in his. ſz limitataz. et non niſi per ſummi
pontificis diſpenſationem. Dicimus ergo ꝙ Papa ꝓprie non ſoluit defunc
tos a pena. ſed ꝑ eis de cõmuni theſauro eccleſie ſoluit. ſed viuẽtes vtroqz
mõ ſoluit papa. Illi autem quibus dantur indulgentie non pñt eas vlterius
neqz viuis neqz defunctis cõmunicare aut dare ſi forma reſcripti hoc nõ ha
beat. Et hoc duplici ratione. Primo quia indulgentia nõ eſt donũ collatiuũ
gratie. ſed priuatiuum ſiue remotiuum pene. Priuatio aũt cum nihil ſit aliis
communicari nõ poteſt. Secundo qꝛ dare indulgentias eſt auctoritatis ⁊ iu
riſdictionis quam non habent illi quibus dantur indulgentie. ex eo ꝙ indul
gẽtiam recipiũt vel promerentur. Ideo nõ pñt dare defunctis indulgentiam
neqz etiam viuis per auctoritatez. ſed ſolummodo boni operis ſui ſuffragiũ
ſi forma reſcripti hoc habeat. ⁊ hoc per caritatẽ. papa vero vtramqz poteſt
¶ Hec pauca de multis ſuffitiũt illis qui maiora in hac materia nõ viderũt.

Sequitur Textus ꝑ quẽ Sanctiſſimus dñs noſter dat aſſociationẽ oĩm
ꝑcium ſuffragiorꝝ elemoſinarꝝ ieiuniorũ orationũ miſſaruz horaruz cano
nicarꝝ diſciplinarũ ꝑegrinationum ⁊ ceterorꝝ omnium bonorum ſpiritua
lium q̃ fient et fieri poterũt in tota vniuerſali ſacroſcẽa eccĩa militante ⁊
oĩbus mẽbris eiuſdẽ xpĩfidelibꝰ viuis manus adiutrices porrigẽtibꝰ ad
hmõi tuitõez fidei nedũ ꝓ ipſis ſz etiã ꝓ oĩbus et ſingulis eorꝝ ꝑentibꝰ de
fũctis ⁊ eorꝝ bñfactoribꝰ nũc ⁊ imꝑpetuũ ꝓut patz in ipõ textu qui ſequit̃

¶ Ac oẽs vtriuſqz ſexꝰ xpĩfideles ꝯ ſimilibꝰ poteſtatis plenitudine ⁊ libe
ralitate qui manus adiutrices ad hmõi opꝰ viſitãdo vel mittẽdo porrexerĩt
ac oẽs et ſingulos eorũdez ꝑentes ꝺfunctos ac eorꝝ bñfactores q cũ caritate
deceſſerint in oĩbus precibus ſuffragiis elemoſinis ieiuniis orõnibus miſſis
horis cãonicis diſciplinis peregrinatõibꝰ ⁊ ceteris omnibꝰ ſpiritualibꝰ bo
nis que fient et fieri poterũt in tota vniuerſali ſacroſancta eccĩa militante et
oĩbus mẽbris eiuſdem ꝑticipes imꝑpetuum fieri.

¶ Quarta et vltima gratia que non multum minoris efficatie videt̃ q̃z ter
cia facultas ꝓ aĩabus in purgatorio. ſz S. D. N. volẽs oſtendere differẽtiã
inter indulgẽtiã pleniſſimã ꝓ aĩabus in purgatorio ꝑ modũ ſuffragii ⁊ inter
ſuffragia eccleſie ꝓ dictis aĩabꝰ ꝯcedit vnã q̃rtaz clauſulã diſtinctã a tercia
clauſula bulle ꝓ dictis aĩabꝰ q̃ntũ ad applicatõez ſuffragiorꝝ eccĩe ꝓ dictis
animabus in purgatorio exñtibꝰ et etiã ꝓ dictis fidelibꝰ porrigẽtibꝰ manus
adiutrices ꝓ tuitõe fidei vult et ꝯcedit ꝙ dicti fideles mãus adiutrices por
rigentes ⁊ illorꝝ ꝑentes ⁊ benefactores defuncti q cũ caritate deceſſerunt vt
puta quorꝝ anime ſunt in purgatorio ſint ꝑticipes oĩbus ſuffragiis eccĩe vni
uerſalis nũc ⁊ imꝑpetuũ q̃ eſt maxima gratia ſi bene practicetur.

¶ Prio quo ad viuos qui multotiẽs propter eccleſie ſuffragia ab infinitis
malis perſeruent. Etiam qñ ſunt in peccato mortali ⁊ non ſunt digni exaudĩ
ri in quantũ particeps virtute hui⁹ gratie in ſuffragiis eccl'ie. eccĩa orat deũ
pro illis ratione cuius ab in auditis et infinitis malis liberantur ⁊ ꝓtegunt.
et facilius reſurgunt a peccato mortali ⁊ a ſtatu peccati ad primam gratiam
ſicut legitur de beato paulo qui aſſiſtebat in lapidatione Stephãi et p̃cibus
dicti ſtephani conuerſus eſt vt dicit Auguſtinus in libro d̃ predeſtĩatõe ſan
ctorum. Stephanus nõ oraſſet eccleſia dei paulum non habuiſſet. Et etiam
precibus matris beati Auguſtini conuerſus eſt ad fidem beatus auguſtin⁹ vt
dicit de ſeipſo in iiij. confeſſionũ Ecce igitur quomodo eccleſie ſuffragia ꝓ
ſunt illis qui huiuſmodi indulgentiam participationis promeruntur ⁊ oten/
ta in bullis faciunt. quia Sum̃us põtifex poteſt criſtifideles facere generali
ter participes in omnibus ſuffragiis eccleſie vniuerſalis. Ceteri autem p̃lati
particulariter poſſunt hec facere. Quomodo etiã talia ſuffragia pſunt d̃fun/
ctis amicis parentibus aut benefactoribus in hunc modum vt apparet vide
licet q2 omnia eccleſie ſuffragia ratione caritatis in qua deceſſerũt ⁊ ſunt di
cte anime poſſunt illis applicari per ſummuz pontificem tanq̃z vicariũ criſti
ratione huiuſmodi participationis ad ſatiſfactionem totalem ⁊ plenariaz p
dictis animabus. vt in. c. ꝙ autem. de peñ. ⁊ remiſſ. in antiquis Cum hec ſit
intentio ſummi pontificis ad quẽ ſic vel ſic ſpectat applicare anctoritatiue ⁊
diſpenſatiue eccleſie thezaurũ etiam eccleſie ſuffragia Ex quo ſequitur ꝙ dic
ti fideles dictam gratiam participationis obtinẽtes qui erant obligati ad p̃/
ces et cetera eccleſie ſuffragia pro dictis animabus parentũ aut benefactoꝝ
a quibus in pluribus ceperunt bona ex quibus viuunt et ſuſtentantur ratiõe
dicte participationis exonerant multum ſuam conſcientiã erga dictos parẽ
tes et benefactores defunctos virtute huiuſmodi indulgentie. non tñ prop/
ter hoc debent ceſſare a piis operibus et ſuffragiis pro defunctis cuz nõ ſint
facienda bona vt inde ſequantur mala.

¶ Item notandum pro inſtructione aliquorum ſimplicium ꝙ Jubileus ſine
aliis tribus facultatib⁹ et econtra alie ſine iubileo et ꝑiter vna queq3 facl'tas
ſeorſum et ſine alia obtineri poteſt. vtputa Jubileus ꝑ ſe ꝓ animabus in pur/
gatorio per ſe. Etiã aſſotiatio ⁊ participatio in ſuffragiis eccleſie vniuerſalis
per ſe licet etiam ponatur in confeſſionali ꝙ poteſt obtineri ꝑ ſe. tunc danda
eſt modica taxa que taxatur pro confeſſionali ⁊ dicta participatio ne. cũ vna
taxa ſit ordinata pro duabus gratiis. licet poſſet taxari facultas cõfeſſional'
per ſe. ⁊ facultas participationis per ſe.

¶ Item notanduz eſt pro ſolutione aliquaꝝ dubitationum vtrũ optet hõies
ↄfiteri ꝓ obtinendis ſupradictis omnibus quatuor gratiis Rñdet ꝙ pro ob
tinendo gratiam.

Jubilei remiſſionis plenarie oportet hominē durāte tempore duratiōis bul
le Indulgentiarum confiteri. Et cauſa eſt qꝛ remiſſio reſpicit ꝓprie abolitio
nem pene temporalis cōmutare ex pena eterna virtute cōtritionis vel attri/
butionis ſcd̄m ſtatum que ſufficit et ꝯfeſſionis in effectu vel in voto. que ꝯtri
tio dicitur delere culpaꝫ diſpoſitiue. a deo aūt effectiue delet̄ illā remittēdo
Alie autem tres gratie vtputa gratia confeſſionalis Indulgentia plenaria ꝑ
animabus in purgatorio. et aſſociatio ſiue ꝑticipatio in ſuffragiis eccl'ie vni
uerſalis poſſunt acquiri ſine confitēdo. ymmo ꝙ plus eſt ꝯfeſſionale poteſt
accipi et acquiri pro amico abſente non cogitante. et tunc valebit illi abſenti
qñ acceptabit Sed quādo vult vti dicto confeſſionali tūc oportebit ꝯfiteri.
⁊ quia indulgētia pro animabꝰ in purgatorio non ſortitur ſuam efficatiā vir/
tute caritatis amici dantis elemoſinam pro dictis animabus ſed ꝟtute cari.
tatis in qua deceſſerunt dicte anime ab hoc ſcl'o virtute cuiꝰ ſunt capaces in
dulgentiaꝝ et eccleſie ſuffragiorūꝫ ⁊ nobiſcū vnite. Ideo non eſt neceſſariū
hominem volentem acquirere dictam gratiā pro dictis animabus confiteri
eſſet tamen ad meritum acquirentis ſi hoc faciat et magis gratū deo. Neqꝫ
ꝑ dictis gratiis viſitande eccl'ie deputate pro iubileo ſicuti pro vnius. ſꝫ dū
taxat danda ē taxa in capſa ꝑ illis aīabus ꝑ quibus vult dictam indulgentiā
illis valere et ſuffragari. hoc idem dicendum eſt de participatione ſuffragio
rum vniuerſalis eccleſie.

Item ſumme notandum eſt et attendēdū circa penas quas incurrūt ipſo fa/
cto impedientes publicationē huiuſmodi indulgētiarum ſiue directe aut in/
directe fiat ⁊ ꝑiter contra murmurantes. et ꝙ dicte indulgentie poſſunt etiā
licentiā cuiuſcunqꝫ minime queſita publicari vbicunqꝫ locorum Pene ſunt
excommunicatio Anathema Maledictio eterna. ⁊ quo ad eccleſiaſticos ſu
ſpenſꝫ. a diuinis. quas penas excommunicationis anathematizationis et ſu/
ſpeñ. ipſo facto impedientes aut murmurantes incurrunt.

¶ Item ſub ſimilibus penis precipit etiam quibuſcunqꝫ religioſis mendicā
tibus vl' non mendicantibus nō obſtātibꝰ quibuſcūqꝫ priuilegiis de nō pub/
licando indulgētias. ⁊ non poſſe cogi ſub cenſuris ꝙ dictas indulgetias pub
licare habeant dum fuerint requiſiti.

¶ Reliqua pars tenoris bullarum continet ſequentes clauſulas que concer
nunt potius modum publicandi q̄ꝫ indulgentiam.

¶ Primo ꝙ huiuſmodi ſacratiſſima indulgentia poteſt publicari etiā in lo/
cis eccleſiaſtico interdicto ſuppoſitis.

¶ Item commiſſarii poſſunt per cenſuras apoſtolicas quoſcūqꝫ religioſos
etiam mendicantes de obſuantia non obſtantibus quibuſcunqꝫ et conſtitu/
tionibus generalibus ſiue prouintialibus cogere ad publicandum hmōi in/
dulgētias etiā licentia ſuoꝝ ſuperiorum minime requiſita.

Item Commiſſarii poſſunt ſuſpendere quaſcunqȝ alias Indulgentias in fauorem huiuſmodi ſancte Cruciate.

¶ Item ꝙ ꝓthonotarius principalis Commiſſarius in hac parte poteſt ſoluere omnia dubia que oriri cõtingeret ex tenore bullarum propter inſufficientem declarationem in bullis contentam.

¶ Item ꝙ ꝓthonotarius poteſt ꝓcedere per quaſcũqȝ cenſuras apoſtolicas aggrauando et reaggrauando detinentes pecunias q̃ de hmõi Indulgentiis ꝓuenire continget vſqȝ ad ſententiam diffinitiuam incluſiue.

¶ Item mandat ſum̃us pontifex ſub pena ſententie excõmũicationis ſuſpẽſionis ⁊ interdicti. ac indultoꝝ ⁊ priuilegioꝝ eccleſiis ſuis conceſſoruꝫ quatenus om̃s et ſinguli Archiepi Epiſcopi Abbates Prepoſiti Decani et alie eccleſiaſtice ꝑſone ſeculares vel regulares ac domini temporales et fabrice eccleſiarum mgr̃i ac rectores in eoꝝ eccleſiis Ciſtas ſiue Capſas ꝓ elemoſinis. q̃ pro fidei tuitione porrigent̃ recipien̄ benigne ⁊ ſine vllo impedimento poni permittant. ac auxilium et fauorẽ ad hoc preſtent. nec a ↄmiſſariis quicquã directe vel indirecte petere recipere aut detinere audeant niſi eis gratioſe et ſponte ab eiſdem Commiſſariis fuerit oblatum.

¶ Item inhibet ſub ſimilibus emende pecuniarie penis Sanctiſſimus dñs noſter cõmiſſariis predicatoribus confeſſoribus ⁊ quibuſcunqȝ aliis ꝑſonis ne dictarum indulgentiaꝝ pecunias ad manus ſuas retrahere aut recipere ⁊ in ſuos vſus conuertere quoquomodo preſummant niſi cum per dictuꝫ commiſſarium ad cameram apoſtolicam tranſmittantur.

¶ Item declarat iſtas indulgentias ſub quibuſcunqȝ generalibus vel ſpecialibus conſtitutionibus factis aut fiendis nunq̃ȝ debere comprehendi

¶ Cetera amplius continentur in textũ dicte bulle que ſequitur

¶ Et quia ſepenumero contingit vt propter interdictũ qđ plerumqȝ apponitur multi criſtifideles qui cauſam huiuſmõi interdicto non dederunt Indulgentiam huiuſmodi promereri non poſſunt. volumus et etiaꝫ ordinamus ꝙ in locis huiuſmodi interdicto etiam ex quauis cauſa vel ratione ⁊ aplicis ſedis auctoritate ſuppoſitis Indulgentia facultates ⁊ gratie huiuſmõi poſſint publicari. et etiam eccleſie que ad conſequendũ illas viſitari debeant deputari. ⁊ ꝙ criſtifideles in dictis locis conſiſten̄. qui tñ cauſam nõ dederint interdicto et alia ad id requiſita ad impleuerint indulgentiaꝫ gratias ⁊ facltates predictas nõ ſecus conſequantur q̃ȝ facerent ſi loca p̄dicta huiuſmodi interdicto ſuppoſita non forent Quodqȝ Archidiaconum ac deputandos ⁊ ſubdelegãdos p̄dictos dicta durante publicatione omnes alie Indulgẽtie. Etiã plenarie et ex q̄buſcũqȝ cauſis aut quantũcũqȝ vrgentiſſimis et cũ quibuſuis

clauſulis etiã derogatoriaꝝ derogatoriis ⁊ talib⁹ ꝙ ille nullaten⁹ ſuſpen/
di poſſint. qbuſcunqꝫ eccleſijs monaſteriis hoſpitalib⁹ piis locis vniuerſita
tib⁹ ꝯfratriis ⁊ ſingularibus ꝑſonis plenarie tꝑales ⁊ ꝑpetue in vita vl' mor
tis articulo ꝯceſſe ad effectũ hmõi ſuſpendi valeant dantes ptãtem eiſdem
Archidiacono deputãdis ⁊ ſubdelẽgãdis ab eis aſſumẽndi ⁊ ꝯputãdi ydo
neos vbi dei p̄dicatores clericos vl' ſeculares vl' cuiuſuis ordinis etiã men/
dicantiũ ⁊ obſeruantie regulares. etiã ſancti franciſci religioſos deum timen/
tes ⁊ huic pio ⁊ per neceſſarii opi feruentes in numero ſufficiẽti. De quo eis
videbitur ⁊ aſſumptos amouendi et alios eoꝝ loco etiam totiens quotiens
eis viſum fuerit ſurrogandi. Et eis in virtute ſancte obedientie. ac ſub excõ
municatiõis late ſentencie pena etiam nulla ſuperiorum eorundem petita li/
centia. Etiam ſi expreſſe caueretur in eorum conſtitutionibus et ordinationi/
bus ac ſtatutis et prohibitionibus in eorũ capitulis generalibus ſiue ꝓuin/
cialib⁹ editis iniungendi vt Indulgẽtiam gratias et facultates predictas in
quibuſcũqꝫ locis de quib⁹ eiſdẽ Archidiacono Cõmiſſariis ⁊ Subdelegã/
dis videbit̃. Populis fideliter publicent ⁊ p̄dicent ac declarent ⁊ eoſdẽ ad
contribuendũ huiuſmõi operi propoſſe inducant ⁊ exhortentur. Et quia fa
cile contingere poſſet aliqua dubia ex p̄ntibus litteris et clauſulis in illis cõ
tentis. atqꝫ verbis impoſterum oriri Et eidem archidiacono totiens quoti/
ens opus fuerit per ſeipſum qui de mente et intentione nr̃a vere informatus
exiſtit dubia huiuſmodi declarandi ⁊ interp̄tandi. ac volẽtibus quaſcunqꝫ
alias indulgentias vt prefert̃ ſuſpendendas publicare aut illis quomodoli/
bet vti ne illas publicent ⁊ predicent aut eis vtantur dicta ſuſpenſione durã
te ſub penis ſententiis ⁊ cenſuris eccleſiaſticis inhibendi. ⁊ ad id eos al's cõ
pellendi et tam ipſos ſi inhibitioni huiuſmodi non paruerint q̄ꝫ generaliter
cõtradictores quoſlibet et rebelles. ac etiam ab eis ꝓ tꝑe deputatos ⁊ alios
quoſcunqꝫ ad veraꝫ de receptis ꝑ eos dicto archidiacono aut deputatis vl'
deputandis ab eo rationem reddendã ⁊ debitam ſatiſfactionẽ impendendã
per cenſuras eccleſiaſticas ac alia iuris oportũa remedia cũ cenſuraꝝ p̄dicta
rum aggrauatione ⁊ reaggrauatione appellatione poſtpoſita ꝯpeſcẽdi ⁊ cõ/
pellendi brachiũ quoqꝫ ſeculare inuocandi. Et ad p̄miſſa ꝓſequẽdũ corã eis
ꝓcuratorem fiſcalem qui ꝓcurator Camere apoſtolice nuncupetur ꝯputãdi
Et generaliter omnia alia ⁊ ſingula que in p̄miſſis circa ea neceſſaria fuerint
quomodolibet oportuna faciendi et exequendi plenã et liberam motu et ſci
entia ſil'ib⁹ etiã ꝯcedim⁹ facultatẽ habituri ratũ et gratũ cẽſuras ⁊ penas q̄s
p̄fat⁹ archidiacon⁹ ⁊ ꝯmiſſarii ſeu ſubdelegãdi. ab eis rite ſtatuerĩt in rebell/
es ac facturi illas auctore dño vſqꝫ ad ſatiſfctõeꝫ ꝯdignã inuiolabilit̃ et ob
ſeruari Et generaliter qcquid ꝑ ipſos archidiaconũ et ꝯmiſſarios ac ſubdelegã
dos ab eis fuerit in p̄miſſis quolibꝫ ordinatũ Et vt elemoſine et oblationes
que ex huiuſmodi Indulgẽtiis ⁊ facultatib⁹ ouenient fideliter et omni frau
de ceſſante colligantur et collecte reſeruentur ad Cameram predictam remit
tende. et in eiuſdem fidei ⁊ reipublice defenſionẽ conuertende volum⁹ ⁊ or
dinamus ꝙ ꝑ Archidiaconum ⁊ ꝯmiſſarios predictos ac ſubdelegãdos ab

eis qui in qbuſuis eccleſiis ⁊ locis d̄ quibꝰ eis videbiť Capſe ſeu Ciſte ponā-
tur tribus clauibus claudēde. quaꝝ vnā dictus Archidiaconꝰ ſiue deputatꝰ
ab eo et aliā principalioꝛ ꝑſona eccl̄ie in q̄ Capſa ſeu ciſta p̄dicta poſita fuerit
in dignitate ꝯſtituta ſi p̄ñs et ſi abſens erit alia ꝑſona dicte eccl̄ie poſt eā Ter-
ciam vero clauē Rectores et gubernatores Ciuitatuꝫ ſiue locoꝝ in quaꝝ ſeu
quoꝝ eccleſiis Capſe ſeu Ciſte predicte fuerint collocate teneāt. et q̄ volen-
tes indulgentiā facultates et grās hmōi promereri qui poterunt per ſeipſos
⁊ manibus ꝓpriis oblationes et elemoſinas quas facient in ciſtis ſiue capſis
hmōi ponere. Qui vero impediti fuerint ꝑ fideles nuncios mittere teneanť
Cuꝫ vero ꝯtigerit ꝑ Archidiaconū cōmiſſarios aut ſubdelegandos p̄dictos
Capſas ſiue ciſtas hmōi aperiri in p̄ñtia illoꝝ qui claues habuerint. vl' quos
ad id ipi deputauerint apianť Et pecunie que ex capſis ſiue ciſtis huiuſmodi
extrahenť in eoꝝ et vnius vel duoꝝ Notarioꝛū preſentia numerentur. et ex
inde publicum conficiať Inſtrumētuꝫ in mēbranis ſcriptū et Sigillo vno vl'
pluribus ſi cōmode fieri poterit munitū Et illud ꝑ Archidiaconū predictuꝫ
ad eandē Cameram ꝑ eius iuſtificatione et ꝯputoꝛum verificatione trāſmit-
tatur Et quia ſicut accepimus non nunq̄ꝫ reperiunť aliqui Archiep̄i Epiſcopi
Abbates Prepoſiti Decani ⁊ alie eccleſiaſtice ꝑſone tā religioſe q̄ꝫ ſecula-
res ac domini tp̄ales et fabrice eccl̄iaꝝ mḡri ac rectores qui ꝑmittere nolunt
vt in eoꝝ eccleſiis Ciſte ſiue Capſe predicte ponātur eis et eoꝝ cuilibꝫ in vir-
tute ſancte obedientie et ſub excōmunicationis ſuſpenſionis et interdicti ac
indultoꝛuꝫ ⁊ priuilegioꝛū eccleſiis in quibꝰ huiuſmodi Capſe ſeu Ciſte ponē-
tur conceſſoꝛū priuationis late ſententie penis quas ſi contrafecerint eoipſo
incurrant. et a quibus non niſi a nobis vel ſucceſſoribꝰ noſtris Romañ pōti-
ficibus canonice intrantibus et ſatiſfactione breuia liberare poſſint. diſtricte
p̄cipiendo mandamꝰ. vt ꝑ noſtra et eiuſdem ſedis reuerentia ac tam pii ⁊ ꝑ
neceſſarii operis executione Capſas ſiue ciſtas huiuſmōi in eoꝛū eccleſiis be-
nigne et ſine vllo impedimento poni ꝑmittant. ac conſilium auxiliuꝫ ⁊ fauo-
rem ad hoc preſtent oportuna. nec pro ponēdis Capſis ſiue ciſtis p̄dictis. et
ad miſſione publicationis indulgentie facultatum et grāruꝫ p̄dictaruꝫ direc-
te vel indirecte quouis queſito colore quicq̄ꝫ audeāt petere reciꝑe ſeu ōtine-
re. niſi eis gratioſe et ſponte ab ipis Archidiacono ⁊ cōmiſſariis ſiue ſub de-
legandis fuerit oblatuꝫ Inhibentes etiaꝫ ſub ſimilibꝰ penis ſil'r eoipo ſi con-
trafecerint incurrendi eiſdē Archidiacono ⁊ cōmiſſariis ſeu ſubdelegādis
ab eis. ac etiā ſub pecuniaria ipoꝛuꝫ Archidiaconi et cōmiſſarioꝛum ſeu ſub-
delegandoꝛuꝫ ab eis arbitrio qualitate facti et ꝑſone attenta moderanda et
de facto a contra facientibus exigenda pena Predicatoribus ꝯfeſſoribꝰ et
qbuſcunqꝫ aliis ꝑſonis cuiuſcūqꝫ dignitatis ſtatus gradus oꝛdinis vl' ꝯdici-
onis fuerint ac quacunqꝫ eccleſiaſtica vl' mundana dignitate prefulgeant. ne
pecunias p̄dictas ad manꝰ ſuas niſi cū ꝑ dictū Archidiaconū ad dictaꝫ Ca-
merā trāſmittenť reciꝑe et i ſuos vſus ꝯuertere ac circa illas dolū ſiue frau-
deꝫ quouis mō cōmittere. ac p̄ñtibꝰ in aliquo cōtrauēire. ne ve ponētes huic
ſc̄to opi ꝯtribuere. ſeu aliq̄ auxilia p̄ſtare ab hmōi eoꝛū pio ꝓpoſito i toto vl'
in ꝑte directe vl' indirecte tacite vel exp̄ſſe retrahere quoquo modo p̄ſumāt

Nō obſtañ. quibuſcūq̃ʒ ſimiliū aut aliaꝝ q̃rūcunq̃ʒ indulgentiaꝝ ſpecialibꝰ
vl' generalibus ſuſpenſionibꝰ ⁊ reuocatōibꝰ ꝑ nos ⁊ ſedē ꝑdictā etiā ex qua
cunq̃ʒ cauſa vel rōne Etiā ſi ꝓ q̃cunq̃ʒ expeditiōe ſil'i ſub q̄uis verboꝝ forma
ꝓ tpe factis q̄s etiā ſi de illis earūq̃ʒ totis tenoribꝰ ſpēalis ⁊ expſſa et nō ſub
ꝯditōe mentio hn̄da foret ad lr̄as hmōi ſe minime extendere volumꝰ ⁊ de/
claramꝰ Ceteriſq̃ʒ ꝯtrariis qbuſcūq̃ʒ. aut ſi aliquibus vel eoꝝ ordinibus ab
eadē ſit ſede indultū. q̄ ipi aut dictoꝝ ordinū ꝑſone ad publicādū aliq̄s lr̄as
ſeu indulgētias ⁊ facultates hmōi inuiti ꝯpelli ſeu q̄ interdicti ſuſpēdi vl' ex
ꝯmunicari nō poſſint ꝑ lr̄as ap̄licas nō facieñ plenā et expſſam. ac de verbo
ad verbum de indulto hmōi mētionē ⁊ qbuſlibet aliis priuilegiis īdulgētiis
⁊ lr̄is ap̄licis generalibꝰ vl' ſpēalibꝰ quorūcūq̃ʒ tenoꝝ exiſtāt. ꝑ q̄ p̄ntibꝰ nō
expſſa vl' totaliter nō inſerta. effectꝰ eaꝝ expediri valeat quōlibʒ vl' differri
⁊ ō qbꝰ quorūq̃ʒ totis tenoribus ō verbo ad vbū hn̄da ſit in nr̄is lr̄is mētio
ſpēalis q̄ quo ad hoc volumꝰ eis nullatenꝰ ſuffragari Volumꝰ aūt q̄ archi
diaconꝰ ⁊ cōmiſſarii ſiue deputandi p̄dicti in p̄miſſoꝝ executiōe ordīarioꝝ
locoꝝ aut eoꝝ officialiū vicarioꝝ ⁊ loca tenētiū auxiliū ꝯſiliū vel fauorē re
quirere. Et q̄ illi cū ſic reqſiti fuerint ꝓ p̄miſſoꝝ votiua executiōe in virtute
ſancte obediēcie et p̄ſtiti ꝑ eoſdē ordinarios eidē ſedi in eoꝝ ꝓmotōibꝰ iura
menti ac aliis penis ſup̄dictis ſe ꝓmptos ⁊ fauorabiles exhibere teneant̄ ita
vt exinde apud nos ⁊ ſedē p̄dictā poſſint nō īmerito ꝯmēdari Et q2 difficile
foret p̄ntes lr̄as ad ſingula queq̃ʒ loca in quibꝰ expedītēs fuerit ōferre Etiā
volumꝰ ac motu et ſcia ſilibꝰ decernimꝰ q̄ illaꝝ tranſſumptis manu publici
Notarii rogati ſubſcriptis et Sigillo Archidiaconi aut cōmiſſariorum ſeu
deputandoꝝ predictorū vel alicuius prelati aut alterıꝰ perſone eccleſiaſtice
in dignitate conſtitute iuxta eoꝝ voluntatē mūitis ac ſimiliter ꝯfeſſionalibꝰ
p̄ntiū vigore ꝑ archidiaconū ꝯmiſſarios et ſubdelegādos p̄dictos ac ipoꝝ
quōlibʒ ſiue in mēbranis ſiue in papiro etiā ꝑ impreſſionē facta ⁊ ſcripta fue
rint cū eoꝝ etiā ſigillo munitis ꝯcedendis ea ꝓrſus fides vbilibet in iudicio
et extra indubia adhibeat̄ q̄ p̄ntibus q̄s poſt annū cum dimidio a feſto Pu/
rificationis beate marie virginis ꝓxime venturo inchoandū minime valere
ſignificamus ſi eſſent exhibite vl' oſtenſe. ac cōfeſſionalibus ipis ſi ſub bulla
nr̄a emanarent vt moris eſt adhiberetur. Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc
paginā nr̄e conceſſionis elargitionis derogatōis onerationis voluntatis de/
clarationis indulti ordinatōis inhibitionis ratihabitionis precepti mandati
decreti et ſignificationis infringere vl' ei auſu temerario contraire Si quis
aūt hoc attemptare p̄ſumſerit indignatōē oīpotentis dei ac beatorū Petri
et Pauli apoſtolorū eius ſe nouerit incurſurum Datū Rome apud ſanctū
Petrū Anno incarnationis dn̄ice Milleſimo q̄dringēteſimo octuageſimo
octauo. Tercio Idus Decembris Pontificatus nr̄i Anno Quinto.

BIBLIOTEK STOCKHOLM

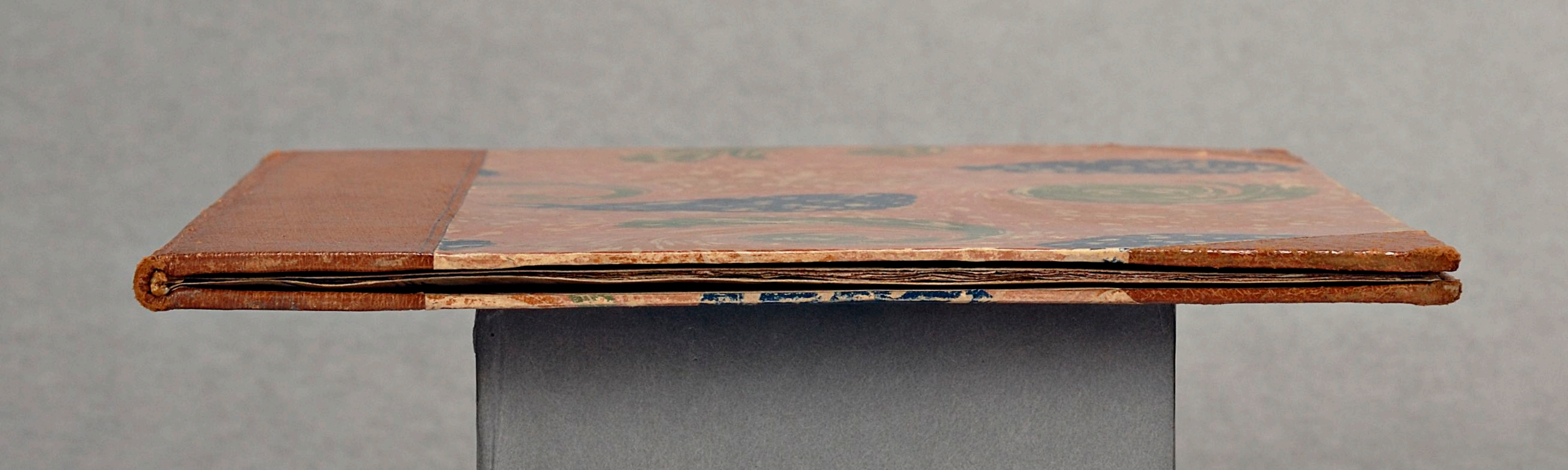

BULLA
INDULG
1488